

Minnesanteckningar från skötselrådsmöte Kullabygden, stadshuset 2011-09-20

Kvällens talare:

Åberg Daniel <Daniel.aberg@lansstyrelsen.se> / Kullabergs naturreservat, platschef/

(DÅ) Övergripande reservatsinventering mm

Marianne Larsson <Marianne.Larsson@skogssallskapet.se> /rekreationskonsult/

(ML) Inventerat rekreationsbiten

Markus Abrahamsson markus.abrahamsson@skogssallskapet.se /naturvårdsspecialist/

(MA) Inventerat naturvärden

Kullaleden:

Ros-Mari Paulsson ros-mari.paulsson@telia.com

(RMP)

Göran Oldén, (Lock) goran.olden@gmail.com

(GL)

Britt-Marie Andrén bma@travelgatesweden.se

(BMA)

DÅ

Inleder reservatsgenomgången med en uppmaning till dialog, för att komma fram till en gemensam reservatsskötsel.

Gick igenom Länsstyrelsens (lst) organisation för reservatsskötseln i Höganäs kommun. Även förvaltningsorganisationen och Naturum genomgicks. DÅ upplyste också om att dispensärenden handhavs av Linda Gustavsson, Tillsynsärenden, orienteringsärenden av Martin Hedman, båda lst.

Till grund för skötseln ligger en inventering av reservaten som utförts utav förvaltaren med stöd utav kunniga lokalt förankrade naturintresserade och inhyrd kompetens via Skogssällskapet. Den kompletta föreslagna arbetslistan kommer att läggas in i ett digitalt skötselprogram/ rekreationsplan.

ML

Utfört rekreationsinventering i reservaten.

Konstaterade att rekreationsplanen är ett verktyg för att hålla ordning på infrastrukturen dvs olika naturtyper.

Genom noteringar i rekreationsplanen kan arbetet struktureras i bla

-vad som skall utföras

-när det skall utföras

-kartor, arbetskartor kan tas fram

...

Detta skapar en överblick och via återrapportering får man hjälp i budgetarbetet.

DÅ

Kullaleden skall kvalitetssäkras och tillgänglighetsinventeras.

RMP

Genomfört en förstudie för Kullaleden, i syfte bla;

-se var man kan gå...främst följt stigarna

-se vad som skall göras

-sluta markägaravtal, då Skåneleden kräver det

...

Nu följer arbetet med att markera upp Kullaleden

GL

Kullaleden är nu ett regionprojekt.

Det var fråga om tre leder som tog slut här...

Syftet med projektet är att färdigställa Skåneleden "Kust-till-kust väster" samt "Ås till ås" och genom "Kullaleden" binda ihop dessa med Öresundsleden.

Leden ska gå längs kusten, runt hela Kullahalvön, och bli en del av Skåneledssystemet.

Leden kommer att tillgänglighetsanpassas, vissa delar även handikappanpassas. Det är av vikt att leden underhålls.

BMA

Marknadsföringen av Kullaleden handlar bla om:

-hur vi marknadsför den

-till vem

-varför

...allt kommer att mynna ut i en marknadsplan.

Det kommer att upprättas en hemsida. Kartor tas fram.

Syftet är att få fler besökare till bygden.

”Värna Vårda Kullaleden”.

DÅ

Naturvårdsverkets Värna-Vårda-Visa program är en vision för reservaten i kullabygden.

Bygger bla lokal delaktighet.

Detta är vårt första skötselrådsmöte. Här följer en lista på åtgärder inom reservaten.

Lista på åtgärder inom naturreservaten i Kullabygden (och HBG) som föredrogs:

Kristinelund

- slåttas, gräs avlägsnas- Klart

DÅ

Några frågor eller synpunkter från auditoriet?

Inget inkom.

Viken –Domsten

- björksløj avlägsnas
- sätta staket för fårbeta

DÅ

Några frågor?

Inget inkom

Väsby Strandmark,

- Naturvårdsbränning av tjockt gräs i Litorinavall mellan Lerberget och bäcken. Information till boende och skyddsåtgärder.
- Røjning vid buskagen utmed bäcken
- Røjning vresros/sly/björnbär 2 ggr årligen, eventuellt gräva upp vresrosen.
- Eken gallras ytterligare. Reservatsföreskrift bör ses över beträffande hund (enda reservatet med totalt kopplingstvång) OBS: viktigt att dessa skyltar finns på alla angöringspunkter. Info.tavla bör röjas fram.

MARTIN VERNER

Fortsätt med bränningen.

DÅ

Angående förbud mot lösspringande hundar i reservat gäller följande: Det måste framgå av reservatsföreskrifterna om när det föreligger kopplingstvång. Generellt är det kopplingstvång mellan 1 mars – 31 augusti. Enstaka reservat gäller kopplingstvånget året om.

MARTIN VERNER

”HundSkiten” ligger ändå kvar året om.

Varför är det cykelförbud på Väsby Strandmark?

DÅ

Tar frågan till mig och undersöker varför det är cykelförbud.

Nyhamnsläge – Strandbaden, Kullens Havsbad,

- Naturvårdsbränning norra delen (revet - Stora Skärsvägen) samt komplettering pinnharvning (mosskikt) i dynområde
- Kullens Havsbad, röjning vresros/sly två gånger årligen KLART samt uppslag ginst/björnbär vid nedfart Stora Skärsvägen. KLART Större ytor slaghackas, som vid bäcken och parkeringen vid Stora Skärsvägen.
- Hugga/röja bort bergtall inom reservatet samt uppkommande gran.
- Kullens Havsbad, Trollskogsvägen 15 – ev. röjning. Kontakta boende på adressen för diskussion.
- Kullens havsbad, röjning björksly 2 ggr årligen i sandvide. KLART
- Årlig tillsyn av rekretions infrastruktur för säkerställande att allt ser bra ut och att ev. fel blir åtgärdade.
- Badbryggan behöver särskild tillsyn sommartid – säkerhetsrisk.

DÅ

Bränningen har sina för och nackdelar. Uppmanade till diskussion.

AGNETA PLANANDER

Eken sprider sig snabbt. Skall det röjda ligga kvar?

DÅ

Björnbärsslöj kommer att tas bort, löv lämnas denna gång.

GL

Varför så ensidig satsning på ek? Det finns andra trädslag...

ML

Ek är naturligt bestånd. Gradvis från glest till tät.

GL

ensidigt...vad är det man vill visa (från vilken tidsperiod, red anm)

DÅ

Den tänkta ideala tidsperioden är från Linnés skånska resa 1749.

KARL PETTER HELLBERG

Det är svårt att se helheten i i skötseln.

Karl Nilsson

Planer finns, men störs av andras sk insatser i form av egna röjningar etc

DÅ

Byföreningen borde kliva fram och ta sitt ansvar. Det är var mans rätt och skyldighet.

ROS-MARI ALMQVIST

Vem ansvarar för bron och dess skötsel?

DÅ

Den finns med i projektet Kullaleden och hamnar således under Kommunen.

DÅ

När det gäller badbryggan är det inte vårt ansvar.

Nyhamnsläge- Lerhamn

- Uppföljning årligen av tidigare röjning. Kalkkärr och fuktäng enligt ÅGP (rikkärr) prioriteras.
- Veketåg slås ner varje år om betet inte är tillräckligt hårt för att hålla det tillbaka.
- Röjning av slån, ros, vresros och björnbär återkommande vartannat år runt stigen röjs varje år. Årlig tillsyn av rekretions infrastruktur för säkerställande att allt ser bra ut och att ev. fel blir åtgärdade. Parkeringsplats röjs, plockas skräp.
- Vilobänkar har årlig tillsyn –fel åtgärdas. Informationstavlor har årlig tillsyn – info.material byts vid behov, solblekt.

MA

Allmän utbredning av vresros och björnbär. Dessa bör röjas och årsskotten betas av.

ML

Infrastrukturen bör gås igenom en gång om året.

ROS-MARI ALMQVIST

Fråga om hundförbudet (svar se ovan, red anm.)

Möllehässle, Vattenmöllan

- stig röjs vartannat år
- Tvillinghusen – utglesning buskage.
- Områdets buskage tas ned och hålls lågt.
- Skydd för klockgrodor och fågel.
- Beteshållningen - området, som är delat i tre fällor, hävdas mycket olika. Bete skall ske genom växelvis.
- Dammarna inom reservatet håller på att växa igen och bör restaureras.
- Veketåg och skräp röjs årligen om inte betestrycket varit tillräckligt.
- Björnbär men även slån och ros bör hållas tillbaka på de ställen där det håller på att bildas ”nya ” buskage, bättre att de äldre för bli något större.
- Stengårderna håller i vissa fall på att växas över helt av björnbär och bör röjas fram.
- Mölle fälad, norra fällan, röjning generellt, igenväxning. Sent betespåsläpp 2011. Dålig hävd i norra delen har fått ros, björnbär och slån att komma kraftigt.
- Stig i behov av röjning, bitvis.
- Blöta partier i behov av spång.

MA

Groddammarna växer igen. Igenväxningen förstärks av djurens trampande. Bör restaureras. Endast en huvuddamm tycks kvarstå för klockgrodorna.

HASSE HANSON

Stigen

vattenmöllan, är igen vuxen båda sidor. Röjning utförd men otillräcklig. Utökad sly-/slån reduktion önskvärd. Dessutom är en intilliggande yta om ca 35 x 12 m, igenvuxen. Röjning motses.

VIVI OLVÉN

Stigen

har röjts halvdant. Skylten om eldning på avsedd plats, efterlevs ej, turisterna förstår ej budskapet.

DÅ

Vi

får hjälpas åt att se till så reglerna efterlevs! Samarbete och dialog!

DÅ

Besökarna

bör genom skylthänvisning ledas från klockgrodorna, för att undvika störningar, förutom en lokal. Andra lokaler skyddas.

MA

En

massiv röjning/restaurering bör genomföras, samt hålla nere nybildningen..Stengårderna bör bli ur kulturell synvinkel tas fram, är i dag i hög grad igenvuxna.

KARL NILSSON

Stängslen är ofta satta fel. Betet går inte ända fram till gårderna, utan det blir en obetad zon, mellan stängsel och gården, där det växer igen.

ML

Man kan sätta stängsel uppe på gårderna nästa gång..

KARL NILSSON

Det har vuxit igen, dom senaste 30-till 40 åren, ända från järnvägsvallen/cykelleden och neråt. Den strandnära vresrosen som breder ut sig, borde röjas.

DÅ

Tar det med sig

XII-skansar

- slåtter september/oktober – komplettera vårvinter med putsning.

DÅ

Har byföreningen skött skansarna tidigare?

Möllebo

Vet ej.

DÅ

Vi fortsätter än så länge med skötseln. Vill ha dialog med byföreningen om skötseln.

V Kullaberg

- kontinuerligt underhåll av rastplatser, vandringsleder, väg, gräsytor etc. PÅGÅENDE
- röjning utmed stig Solvik Ransvik årligen. Nyponbuske tas bort för gynande av slätbjörnbär (en av få lokaler i Sverige),
- Solvikshyllan, röjning höst, materialet tas bort alt. eldas på lämplig plats?
- gallring ungskog generell i syfte att gynna bok- och ekskog.
- igenväxande bryn vid Ransvik och passage till Italienska vägen röjs / gallras.
- äng I anslutning till ruff med ängsvädd och rödklint som nu bedömdes vara överblommade och mogna slåträs och avslaget avlägsnas.
- gräsmark fortsatt slåtter är av godo som nu. Positivt om datumet kan senareläggas – det får viktas mot att bli av med höet. KLART
- röja spetsen vid Åkersberget, Kullamannens grav.
- trädgården i naturum röjs.
- Övriga röjningar som görs årligen inklusive efterröjningar där laget gick i våras. KLART
- Jannes Lycka slåträs och hö avlägsnas
- ovan Spindelnätet röjs och glesas ene så att djuren kan beta. Silkärr med kalkinslag.
- ovan Björnlån röjs ene så att dalen öppnas ned mot lån. Staketet mellan mellersta och västra fällan bör tas bort så att bete sker samtidigt (västra har betats dåligt, om alls 2011?).
- gräsmark S parkering. Som nummer 15, helst inte slåtter före 15 juli.
- berghällar röjs från igenväxning. Insats vart 10:e år.
- sidländ äng med rikligt av luktsmåborre. Röjs på invandrande sly, främst slån. Lämpligen röjs hela ytan av vart 3-4:e år i oktober/november. Avslaget hö tas bort.
- fyren, kalkrik busk- och gräsmark, ca 20 – 30 m nedåt, röjs årligen under höst från igenväxning. Utöka bort mot nedom fyren. Røj inte längre ned – meningslöst.
- håll på p-plats röjs kraftig, bränns av ev. vintertid, röjs inte perioden april-juli (ekorrsvingel)
- Anläggningar och anordningar som räcken, skyltar, bänkar, dass skall alla lagas/ underhållas inklusive övergångar som skall bytas mot självstängande grindar där det är lämpligt.
- Malarna, städas anordningar ses över brunnar görs vid, räcknet ner till lillefyr lagas
- Gamla hjorthagen stängslas för fårbeta
- Gångväg byggs mellan naturums trappor mot väster ned till nybyggda ”skolhuset”.
- Handikapprampen av trä till naturum altan mot norr saknar halkskydd. Installerar halkskydd
- Måla golvet i skolhuset

DÅ

Vi håller på med skötseln som vanligt. Arbetet med rekreationsplanen fortsätter.

Ö Kullaberg,

- Bergahusen, slätter av extremrikkärr (finns i ÅGP rikkärr) vartannat år (lämpligen 2011). Räfsas av därefter. Sidorna röjs från sly, björnbär (gjort 2011).
- Ona Mosse bete, diskussion med Krapperup
- Anläggningar och anordningar som räcken, skyltar, bänkar, dass skall alla lagas/ underhållas inklusive övergångar som skall bytas mot självstängande grindar där det är lämpligt

DÅ

Markägare är Krapperup. Vi ansvarar för vandringsleder och stigar. Betsdjur har saknats en tid bla vid Ona mosse.

Anordningar inventeras och gås över. Kullaleden kommer att gå här.

ROS-MARI ALMQVIST

Kommer stigarna till Nimis att förbättras?

DÅ

Inte vårt bord.

PETER APPELROS

Röjning Kullamannens grav? Betsdjur på Kullen. Röjning Ljungås utsiktsplats?

(frågorna hör till V.Kullaberg, red anm.)

DÅ

Löpande skötsel. Omfattningen hänger på våra resurser, som idag är begränsade.

Strandhagen Arild

- röjning av sly ask fläder och björnbärssnår fram till väster om bäcken Möllerännan till Herman Österlunds källa och badplatsen Röda Hallar spara enstaka "fina" rosbuskage.
- Döda träd flyttas från gångstigen Källan lagas avloppet lagas.
- Balsamin i ravinen tas bort nästa år.
- Röjning av björnbär och slån i betet i branten.
- Överliggare trasig, bör bytas ut på vilobänk.
- Årlig tillsyn för att säkerställa att infrastruktur inte är trasigt. Ev fel åtgärdas.

DÅ

Här sparas enstaka ros av inhemskt slag. Källan skall restaureras. Fallna träd över stigen tas bort. Balsaminen längs bäckfåran till utloppet tas bort nästa år.

DÅ

Hur ser ni på att ta dit betesdjur, tex får?

GL

En fördel att ha djur där.

LENA JANSSON

Här har inte funnits betesdjur på åtminstone 30 år.

Frågar om stig till "Röda hallar"/Nimis, spänger och öppet för 20 år sedan. Skall det åtgärdas?

DÅ

Ligger inte med i arbetet för Kullaleden.

ELISABETH CEDERVALL

Betsdjur har inte gått här så länge jag kan minnas. Däremot har yrkesfiskare stått för "slitaget" tidigare.

GL

För att ha kvar öppna marker krävs djur.

Nabben, Arild

- Betesputs
- röjning utav parkslide och uppslag utav björkslöj
- V Stensnäs, röjning av invandrande buskage och slätter av medelrikkärr vartannat år. Liten lokal men nog så viktig.
- Röjning av buskage som breder ut sig från branten och norrut över betet.
- medelrikkärr, röjs på invandrande björnbär
- fuktstråk, röjs vartannat år
- , medelrikkärr, rik lokal för loppstarr. Kraftig igenväxning. Röjs regelbundet höst.
- Decimera slånbuskage generellt då dessa breder ut sig (2011-2012) initial årligen återkommande.
- P-Plats slås årligen.
- Information solblekt bör bytas omgående.
- Årlig tillsyn för att säkerställa att infrastruktur inte är trasigt. Ev fel åtgärdas.

DÅ

Här är det tänkt att betesputs skall ske två gånger om året. Med t ex slaghacka, för att få bort björksly och björnbär.

ML

Hela reservatet bör ses över för röjning.

GL

Vad är det man vill åstadkomma? Vad vill man gynna?

ELISABETH CEDERVALL

Hela nabben har skövlats...fåglar försvinner...tråkigt att underhållet ej skötts. Buskarna har blivit till träd. Skrala ekdungar vuxit fram istället för vackra träd. Planen måste följas.

GL

Det är fråga om naturvård.

DÅ

Målsättningen är att få struktur på arbetet, rekreationsplanen kommer in där. Vi avser vidta åtgärder för en hållbar utveckling.

ML

Uppsatta infotavlor, skall kunna läsas.

DÅ

Naturligtvis

VIVI FEJNE

Om inte skötselplanen följs, följ den då.

DÅ

Vi har begränsade resurser.

Skäret, Stenedal

- Staket plus röjning på andra sidan inklusive flisning
- iordningställning utav anläggningar längs stigsystem och skyltning
- Gränsmarkering Klart

DÅ

Staket har eller skall komma upp. Otto Ramsay kommer att ha får där. Stenedalsföreningen kommer att ha ansvar för skötseln.

Gränsmarkering klar, skyltar kommer. Permanenta skyltar kan ta lång tid att få upp.
Anordningar kommer att sättas upp. Dialog med Skärets intresseförening.

Lunnabjär

- Årlig tillsyn
- Røjning av björnbär som breder ut sig i och runt skogsdungen samt även över fornminnet/graven.(2011) återkommande årligen
- De stättor som finns är i bra skick.
- Informationstavla saknas, information kunde exponeras bättre

MA

Ett mindre reservat, fint beläget. Skogen håller på att växa igen av björnbär.

ML

Större infotavla saknas.

Bölsåkra – Tranekärr

- Røjning av igenväxta beteshagar
- Röja fram stängsel som vuxits över av björnbär och kaprifol.(2011-2012)
- Glesa ut/hugga bort björk i vissa partier för att gynna enebuskar.(2011-2012)
- Hugga bort björk för att gynna tall/ek/rönn samt hagtorn i vissa partier.(2011-2012)
- Informationstavla bör bytas ut – gammal och trasig
- Trappsteg i stig/slinga utgör fara dessa bör åtgärdas omgående.

MA

Björk och björksly håller tillsammans med kaprifolen att breda ut sig. Røjning samt en betesfråga.

Karl Nilsson

Vissa delar är överbetade...t ex när Flickorna Lundgren. Hästar?

MA

Begränsad överbetning är till fördel för vissa insektsarter. Visst är betet ojämt fördelat.

Jonstorp –Vegeås mynning

Jonstorp Vegeås mynning, flytta staket i Farhult

Jonstorp-Vegeås mynning, laga övergång och rensa bäcken i Farhult

Jonstorp- Vegeås mynning, gallra bort yttersta träden mot skjutvallen för en ”rakare” strandlinje

Jonstorp – Vegeås mynning, Skjutvallen borttages

DÅ

Ett natura 2000 område. Reservat inom snar framtid

ALF PETTERSSON

Skulle skjutvallen kunna vara kvar som observationsplats för fågelstudier?

DÅ

Skjutvallen måste saneras.

RMP

Med anledning av Kullaleden är det tänkt att kanske upprätta en vassgömma i området .

DÅ

Plats ej bestämd

Görslövsåns mader, gränsmarkeras, skyltar
stätta årlig tillsyn.

KARL-GUSTAV GUDMUNDSSON

Kan bränning av vass ske i Görslövs åns mader, för att få fram bete, som det är ont i dessa trakter?

MA

Resevatsföreskrifterna gäller.

CARL NIELSEN

Kan vara okey att bränna om fågelskyddet tas i beaktande.

BERTIL TRULSON

Det jäser i leden, då det inte gjorts något sedan reservatet bildades. Det sköttes bättre före tillkomsten av reservatet. Vassen är ett problem idag.

DÅ

Dialog är på gång och jag lyfter frågan.

DÅ

Jag har för avsikt att boka in markägarmöten till i höst.

KARL-GUSTAV GUDMUNDSSON

Jag önskar mig en rejäl bro, för att kunna ta sig över Görslövsån. Önskvärt är att även betesdjur kan gå över bron till andra sidan.

RMP

Vi har lagt in en bro i planerna för Kullaleden. Det skall nog kunna bli en rejäl bro.

Rönnen,

- Årlig tillsyn
- De informationstavlor som sätts upp ska ha årlig tillsyn och bytas ut vid behov, beroende av solexponering.

Vinterarbete / dåligt väder – producera självstängande grindar 14 st, två spänger á 5m, 1 vindskydd, 5 informationsskyltar, underhåll av träskyltar etc.

ALLA RESERVAT Inventering enligt rekreationsplan och tillgänglighetsdatabasen.

DÅ

Övriga frågor eller synpunkter?

Inget övrigt inkom.

DÅ

Om möjlighet skulle finnas att via sk partiella nytjanderättsavtal eller annan form utav samarbetsavtal, ser jag gärna att man tex via byaföreningar hjälper till med att uppfylla skötselplanerna.

DÅ

Några frivilliga?

Inga frivilliga anmälde sitt intresse under mötet, men efter kom det in en del intresseanmälningar i både muntlig form och via mail.

//pr.